Je hebt een functie… maar vul je hem ook zo in? (deel 1)

Op papier klopt het bijna altijd. Functies zijn netjes beschreven, taken zijn verdeeld en iedereen weet wat hij moet doen. Als je het zo leest, lijkt het werk overzichtelijk en goed geregeld.
Maar loop eens een dag mee op de werkplek.
Dan zie je meteen dat het werk anders loopt. Zeker bij werken op hoogte. De ene dag werk je op een goede steiger, de volgende dag sta je op een dak met wind, weinig ruimte en druk op de planning. Dan ontstaan er vanzelf situaties waarin mensen het net even anders doen.
Niet omdat ze hun werk niet serieus nemen, maar omdat het werk daarom vraagt.
Hier zie je het verschil tussen hoe we het bedenken en hoe het echt gaat. Dat noemen we ook wel de systeemwereld en de praktijk. In de systeemwereld staat alles hoe het moet. In de praktijk doen mensen wat nodig is om het werk af te krijgen.
En jij zit daar als leidinggevende precies tussenin.
Zolang dat goed op elkaar aansluit, gaat het prima. Maar als het werk verandert en de functie niet meebeweegt, ontstaat er ruimte. En in die ruimte gaan mensen zelf oplossingen bedenken. Bijvoorbeeld toch even een ladder pakken in plaats van een steiger, omdat het sneller is. Of zonder volledige beveiliging doorwerken omdat de klus anders niet afkomt.
De vraag is dan niet: waarom doen ze dat?
De echte vraag is: wat in het werk zorgt ervoor dat ze dit doen?
Daar helpt de sociotechniek bij. Dat is eigenlijk een simpele manier van kijken naar werk. Je kijkt niet alleen naar de taak, maar naar het hele plaatje: het werk, de mensen en hoe alles is georganiseerd. Als dat goed klopt, gaan mensen automatisch beter en veiliger werken.
Een handige manier om dat concreet te maken is de functietaakanalyse. Daarmee kijk je naar wat iemand echt doet in zijn werk. Niet wat er op papier staat, maar wat er in de praktijk gebeurt. Welke taken voert iemand uit, wat komt erbij kijken en waar loopt hij tegenaan?
Als je dat scherp hebt, zie je vaak meteen waar het schuurt.

Daarna kun je de WEBA-methodiek gebruiken. WEBA staat voor Welzijn Bij de Arbeid en helpt je om te kijken of het werk goed is ingericht. Heeft iemand genoeg invloed op zijn werk? Is het duidelijk wat hij moet doen? Zijn de omstandigheden goed geregeld?
Als dat niet klopt, zie je dat direct terug op de werkvloer. Mensen gaan improviseren, zoeken snellere manieren of nemen risico's om hun werk gedaan te krijgen.
En precies daar moet jij op letten.
Dat begint niet achter je bureau, maar buiten. Door mee te lopen, te kijken en vooral te vragen. Hoe doen jullie dit normaal? Wat werkt hier niet handig? Wat zou beter kunnen?
Door samen naar het werk te kijken, kun je het slimmer organiseren. Zodat de veilige manier ook de makkelijkste manier wordt.
Want een functie is geen papieren verhaal.
Het is wat er elke dag gebeurt.
En als dat niet meer klopt, moet jij in actie komen.

Volgende maand deel 2:
Hoe maak je werk écht veiliger? ♦

Dit artikel is te lezen op www.roof-connect.nl